

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
MEDBORGARKONTORETVIRVE SVEDLUND
DIREKT: 0224-74 70 11

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017 -05- 3 1	
Bilaga	Aktbilaga
2017/133	1

Förslag till nya arvodesregler för gode män till ensamkommande barn

Den 1 juli 2017 träder ett nytt regelverk avseende ersättning för ensamkommande barn i kraft. De nya reglerna innebär att kommunen för varje anvisat ensamkommande barn får 52 000 kronor som engångsersättning. Beloppet ska täcka kostnader för gode män, tolk, resor, socialtjänstens utredning samt andra relaterade kostnader.

Tidigare har kommunen kunnat återsöka de faktiska kostnaderna för gode män till ensamkommande barn. Den nya schablonen innebär att kommunens kostnader för ensamkommande barn inte täcks. Arvodena till gode män för ensamkommande måste därför sänkas.

Länets kommuner har tidigare haft olika ersättningsregler för gode män till ensamkommande. Genom att samordna ersättningsnivåerna i länet uppnås en större tydlighet och acceptans för de nya arvodesreglerna.

Kommunstyrelsen föreslås hemställa att kommunfullmäktige beslutar att fastställa arvode och omkostnadsersättning för gode män till ensamkommande i enlighet med bilaga.



Virve Svedlund
kommunjurist

Arvode och omkostnadsersättning till god man för ensamkommande barn ska utgå enligt följande

- a) **Att** under den tid barnet är asylsökande utgår ett schabloniserat arvode om 3 procent av prisbasbeloppet (44 800 kronor 2017) per månad vilket motsvarar 36 procent av prisbasbeloppet per år. För del av månad arvoderas för antal dagar som uppdraget varat.
- b) **Att** från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett schabloniserat arvode om 2 procent av prisbasbeloppet per månad, motsvarande 24 procent av prisbasbeloppet per år.
- c) **Att** i de fall uppdraget innebär en markant lägre alternativt högre arbetsinsats än den tid som ett uppdrag vanligtvis omfattar eller om det föreligger brister i utövandet eller redovisningen av uppdraget, kan arvode reduceras eller öka efter överförmyndarverksamhetens handläggning.
- d) **Att** ersättningen för timersättning fastställs till 200 kronor.
- e) **Att** en god mans omkostnader under uppdraget ersätts med ett schablonbelopp om 2 procent av prisbasbeloppet per år. I de fall en god man begär ersättning för kostnader överstigande den angivna ersättningsnivån ska den gode mannen kunna styrka kostnaderna med skriftligt underlag.
- f) **Att** milersättning för resa med egen bil kommer att utbetalas i enlighet med Skatteverkets riktlinjer och mot uppvisande av körjournal. Resor beräknas enligt kortaste resväg. Resor med kollektivtrafik ersätts mot uppvisande av kvitto. Ingen restidsersättning utgår. Har gode mannen flera uppdrag skall dessa samordnas så antalet resor begränsas.
- g) **Att** föreslagna ändringar av arvode och omkostnadsersättningar ska gälla för arbete som utförts jämte kostnader som uppkommit efter den 1 juli 2017.

Förslag till nya arvodesregler för gode män till ensamkommande barn

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017 -05- 3 1	
Övertalat	Aktbilaga
2017/133	2



Bakgrund

Genom det nuvarande regelverket¹ har kommuner kunnat återsöka de faktiska kostnaderna som uppkommit för gode män till ensamkommande barn. Regeringskansliet har genomfört en översyn av ersättningssystemet och har därefter beslutat om ett nytt regelverk².

Med det nya regelverket träder ikraft den första juli 2017 kommer en schablon om 52 000 kronor per mottaget ensamkommande barn att utbetalas till kommunen³. Denna schablon ska täcka kommunens kostnader för arvode, resor och kostnadsersättning för gode män, tolkkostnader samt socialtjänstens kostnader för bland annat utredning enligt 11 kap. 1§ och 2 § socialtjänstlagen (2001:453). Schablonersättningen ska betalas ut med 52 000 kronor per barn som omfattas av Migrationsverkets anvisningsbeslut. Ersättningen ska endast betalas ut vid ett tillfälle per barn och kommun.

Överförmyndarförvaltningen i Västerås utredning av de faktiska kostnaderna är innan förändring av ersättningen 34 000 kronor per år och barn för de kostnader som härleds till överförmyndarens verksamhet. Gör man antagandet att ett barn är asylsökande i ett och ett halvt år blir kostnaden för överförmyndarnämnden cirka 50 000 kronor. Utöver detta har kommunen kostnader för socialtjänstens utredningsarbete. Sveriges Kommuner och Landsting har tidigare påpekat att schablonbeloppet inte täcker kommunernas faktiska kostnader⁴. Eftersom ensamkommande barn inte alltid placeras i den kommun som de blivit anvisade till kommer det även att innebära en mellankommunal fakturering.

Gode män för ensamkommande barn arvoderas idag med en högre ersättningsnivå än vad som är fallet för övriga gode män och förvaltare enligt föräldrabalkens reglering. Överförmyndarnämnden i Västerås har ställt sig frågande till rimligheten i storleken på denna diskrepans.

Genom avstämning med andra kommuner framkommer det att flertalet av de tillfrågade, bland annat Uppsala, Göteborg och Värmdö, antingen har beslutat eller är på väg att besluta om sänkta ersättningar för gode män till ensamkommande barn. Detta som ett led i att harmonisera kommunernas kostnader mot den statliga ersättningen.

Mot bakgrund av de förändrade ekonomiska förutsättningarna har överförmyndarförvaltningen i Västerås identifierat ett behov att se över arvodesnivån och omkostnadsersättningar till gode män för ensamkommande barn.

Utbetalning

Utbetalning av ersättning sker efter inkommen redovisning från den gode mannen. I de fall uppdraget innebär lägre alternativt högre arbetsinsats än den tid som ett uppdrag vanligtvis omfattar eller om det föreligger brister i utövandet eller redovisningen av uppdraget, kan

¹ Förordning 2002:1118 om statlig ersättning för asylsökande m.fl.

² http://rkrattsbaser.gov.se/sfst/adv?fritext=&sbet=&rub=+om+statlig+ers%C3%A4ttning+f%C3%B6r+asyls%C3%B6kande+m.fl.&org=&upph=false&sort=desc&post_id=1

³ Förordning (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. §12

⁴ <https://skl.se/download/18.6ca5ebaf1560c99dabf9cbee/1470894355237/Yttrande+Ett+nytt+ers%C3%A4ttnin gssystem+f%C3%B6r+mottagande+av+ensamkommande+barn+och+unga--+Kopia.pdf>

nivån för arvode reduceras eller öka i enlighet med överförmyndarförvaltningens handläggningsprinciper.

Redovisning och därmed även utbetalning av arvode sker kvartalsvis.

Gemensamma arvodesregler i Västmanland

Ensamkommande barn flyttar ofta mellan länets kommuner och flertalet av gode män har även uppdrag i flera av våra kommuner. Med anledning av att det inte finns något centralt register vet vi idag inte hur många gode män som har uppdrag över kommungränserna.

Det finns därför stora fördelar med att ha en enhetlighet i såväl ersättningsnivåer som av redovisningshandlingar i länet. Genom att samordna ersättningsnivåerna i länet uppnår vi en ökad tydlighet och en större acceptans av ersättningsnivåerna.

Om länet skapar en enhetlig redovisningshandling underlättar det för såväl gode män som länets överförmyndare.

Om samtliga kommuner i länet fattar beslut i enlighet med ett av de föreslagna ersättningsnivåerna kommer länet ha samma arvoden samt kostnadsersättningar för gode män till såväl asylsökande ensamkommande barn som barn som fått permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd.

Exempel på förändrade arvodesregler i riket

Göteborg

Under den tid barnet är asylsökande utgår ett schalonerat arvode om 3 % av ett prisbasbelopp per månad.

Från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett schabloniserat arvode om 2% av ett prisbasbelopp per månad.

Uppsala

Under den tid barnet är asylsökande utgår ett schalonerat arvode om 3 % av ett prisbasbelopp per månad.

Från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett schabloniserat arvode om 2 % av ett prisbasbelopp per månad.

Malmö

Under den tid barnet är asylsökande utgår ett schalonerat arvode om 5 % av ett prisbasbelopp per månad.

Härutöver ges kostnadsersättning om 2 procent av prisbasbeloppet per barn och år samt ersättning för styrkt milersättning.

Arvodet till den gode mannen *efter* att barnet har fått uppehållstillstånd är också ett schablonarvode och uppgår per barn och år till 5 procent av prisbasbeloppet för ekonomisk

förvaltning, 19 procent av prisbasbeloppet för att sörja för person och 2 procent av prisbasbeloppet som kostnadsersättning

Värmdö

Arvodet till god man för ensamkommande har sänkts från 5 procent till 2,5 procent av prisbasbeloppet. Det innebär 1 120 kr per månad utifrån prisbasbelopp 2017 jämfört med tidigare belopp på 2 215 kr. Samma arvode gäller före och efter PUT.

Stockholm

Arvodet är 2 000 kronor per månad. Kostnadsersättningen för utgifter som du inte behöver styrka, exempelvis för frimärken, kopieringskostnader och parkeringsavgifter, uppgår till 100 kronor per månad.

Från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett arvode 1000 kronor per månad.

Överväganden

Det finns en risk att antalet gode män för ensamkommande barn minskar genom en förändring av ersättningsreglerna. Överförmyndarförvaltningen i Västerås kartläggning visar att denna risk är försumbar. De kommuner som överförmyndarförvaltningen i Västerås talat med och som genomfört en sänkning av arvodet menar på att de inte förlorat gode män i någon stor omfattning. Däremot har reaktionerna från ställföreträdare varit många och negativa.

Det finns även en risk i att inte harmonisera ersättningsreglerna för gode män till ensamkommande barn med övriga gode mäns arvode. Genom att fortsätta med stora differenser mellan ersättningsnivåerna skapas strukturella problem där systemet riskerar att försämra kommunernas möjlighet att rekrytera gode män och förvaltare till övriga uppdrag.

Förändras inte ersättningsreglerna kommer det innebära att kostnader förs över från statlig till kommunal nivå. Detta eftersom det beslutade statliga schablonbeloppet inte täcker de kostnader som kommunerna har.

Två förslag

Båda förslagen innebär en sänkning av arvodet till gode män för ensamkommande barn. I båda förslagen finns en uppräknings av timersättningen från dagens 150 kronor i timmen till 200 kronor i timmen. Denna ersättning ser idag olika ut i olika kommuner i länet. I båda förslagen likställs i stort sätt arvodet för gode män till barn som beviljats uppehållstillstånd med arvoderingen till övriga gode män och förvaltare.

Förslag nummer ett stämmer ganska väl med hur flertalet andra kommuner såsom t.ex. Göteborg och Uppsala har förändrat sin ersättning. Fördelen med detta förslag är att det är lättare att förstå men även att det troligen skapar större acceptans hos gode män eftersom det är flera kommuner som infört samma nivåer tidigare. Nackdelen med förslaget är att det kostar något mer än förslag nummer två.

Förslag nummer två bygger framförallt på att det krävs mer arbete initialt för en god man. Därför utgår det ett förhöjt arvode första månaden med tre procent av ett prisbasbelopp. Fördelen med detta förslag är dels att vi kompenserar det initiala merarbetet men även att arvoderingen är mer likställd med övriga gode män och förvaltare. Nackdelen med förslaget är att det är mer invecklat.

Förslag 1

Arvode och omkostnadsersättning till god man för ensamkommande barn ska utgå enligt följande

- a) **Att** under den tid barnet är asylsökande utgår ett schabloniserat arvode om 3 procent av prisbasbeloppet (44 800 kronor 2017) per månad vilket motsvarar 36 procent av prisbasbeloppet per år. För del av månad arvoderas för antal dagar som uppdraget varat.
- b) **Att** från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett schabloniserat arvode om 2 procent av prisbasbeloppet per månad, motsvarande 24 procent av prisbasbeloppet per år.
- c) **Att** i de fall uppdraget innebär en markant lägre alternativt högre arbetsinsats än den tid som ett uppdrag vanligtvis omfattar eller om det föreligger brister i utövandet eller redovisningen av uppdraget, kan arvode reduceras eller öka efter överförmyndarverksamhetens handläggning.
- d) **Att** ersättningen för timersättning fastställs till 200 kronor.
- e) **Att** en god mans omkostnader under uppdraget ersätts med ett schablonbelopp om 2 procent av prisbasbeloppet per år. I de fall en god man begär ersättning för kostnader överstigande den angivna ersättningsnivån ska den gode mannen kunna styrka kostnaderna med skriftligt underlag.
- f) **Att** milersättning för resa med egen bil kommer att utbetalas i enlighet med Skatteverkets riktlinjer och mot uppvisande av körjournal. Resor beräknas enligt kortaste resväg. Resor med kollektivtrafik ersätts mot uppvisande av kvitto. Ingen restidsersättning utgår. Har gode mannen flera uppdrag skall dessa samordnas så antalet resor begränsas.
- g) **Att** föreslagna ändringar av arvode och omkostnadsersättningar ska gälla för arbete som utförts jämte kostnader som uppkommit efter den 1 juli 2017.

Förslag 2

Arvode och omkostnadsersättning till god man för ensamkommande barn ska utgå enligt följande

- a) **Att** under den tid barnet är asylsökande utgår ett schabloniserat arvode om 29 procent av prisbasbeloppet per år. Under första månaden utgår ett förhöjt arvode med ytterligare 3 procent av prisbasbeloppet.

- b) **Att** från och med den dag barnet beviljas uppehållstillstånd utgår ett schabloniserat arvode om 2 procent av prisbasbelopp per månad, motsvarande 24 procent av prisbasbeloppet per år.
- c) **Att** i de fall uppdraget innebär lägre alternativt högre arbetsinsats än den tid som ett uppdrag vanligtvis omfattar eller om det föreligger brister i utövandet eller redovisningen av uppdraget, kan nivån för arvode reduceras eller öka i enlighet med överförmyndarverksamhetens handlägningsprinciper.
- d) **Att** ersättningen för timersättning fastställs till 200 kronor.
- e) **Att** en god mans omkostnader under uppdraget ersätts med ett schablonbelopp om 2 procent av prisbasbeloppet per år. I de fall en god man begär ersättning för kostnader överstigande den angivna ersättningsnivån ska den gode mannen kunna styrka kostnaderna med skriftligt underlag.
- f) **Att** milersättning för resa med egen bil kommer att utbetalas i enlighet med Skatteverkets riktlinjer och mot uppvisande av körjournal. Resor beräknas enligt kortaste resväg enligt Eniro eller liknande vägbeskrivningar. Resor med kollektivtrafik ersätts mot uppvisande av kvitto. Ingen restidsersättning utgår. Har gode mannen flera uppdrag skall dessa samordnas så antalet resor begränsas.
- g) **Att** föreslagna ändringar av arvode och omkostnadsersättningar ska gälla för arbete som utförts jämte kostnader som uppkommit efter den 1 juli 2017.

	Förslag 1	Förslag 2
God man EKB under ett år	16 128 kr	14 336 kr*
Kostnadsersättning	896	896

*Förutsatt att det inte sker några byten och att det är ett nytt uppdrag.

Rasmus Persson

Direktör för överförmyndarförvaltningen i Västerås stad